

การศึกษารูปแบบทางอนุญาโตตุลาการ: กรณีข้อพิพาททางการแพทย์

น.ต.หญิงศรีรุ่ง ทองพรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษารูปแบบทางอนุญาโตตุลาการ: คดีข้อพิพาททางการแพทย์

A STUDY ON ARBITRATION MODELS: A CASE OF MEDICAL DISPUTE

ศรีรุ่ง ทองพรรณ 5437307 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ฉัตรสุมน พงศ์ภิญโญ, ปช.ด.(ประชากรศาสตร์) , สุธี อยู่สถาพร, D en D (REGIME 1984) (HONORS), เศรษฐ รัชดาพรรณาริกุล, ศษ.ด.(ประชากรศึกษา)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดการนำกระบวนการอนุญาโตตุลาการมาใช้ในทางการแพทย์ 2) เพื่อเสนอรูปแบบของกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่ควรนำมาใช้ในทางการแพทย์ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างในองค์กร 3 ฝ่ายซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเมื่อเกิดกรณีพิพาททางการแพทย์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ แนวคิดการนำกระบวนการอนุญาโตตุลาการมาใช้ในทางการแพทย์ของตัวแทนองค์กรผู้บริหาร โรงพยาบาลและแพทย์สภากับตัวแทนองค์กรนักกฎหมายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้ สำหรับตัวแทนองค์กรผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่จะนำกระบวนการอนุญาโตตุลาการมาใช้ในทางการแพทย์ ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของลักษณะ หลักการ และกฎหมายอนุญาโตตุลาการ ให้กับผู้ใช้บริการและผู้รับบริการทางการแพทย์ รวมถึงประชาชนทั่วไปก่อนที่จะนำมาใช้ การระงับข้อพิพาททางการแพทย์โดยใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการควรใช้ในรูปแบบของการมีสถาบันในการช่วยดำเนินการ โดยอาจมีการจัดตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการทางการแพทย์ มีการออกกฎหมายรองรับ และควรมีการกำหนดข้อบังคับของสถาบันซึ่งควรถูกกำกับดูแลโดยสำนักงานศาลยุติธรรมและแพทย์สภา คุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการทางการแพทย์ควรเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคู่กรณีทั้งสองฝ่าย มีความเป็นกลาง ไม่มีประวัติเสียทางด้านคุณธรรมและควรเป็นแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาเรื่องที่พิพาทเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านกฎหมายและในองค์กรของอนุญาโตตุลาการต้องประกอบด้วยบุคคลที่อยู่นอกวิชาชีพที่มีความเข้าใจในบริบททางการแพทย์และสาธารณสุขรวมถึงเรื่องสิทธิบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งนี้คือควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการอนุญาโตตุลาการ มีนโยบายที่ชัดเจน มีการจัดตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการทางการแพทย์และพิจารณาออกข้อบังคับเพื่อใช้กับการอนุญาโตตุลาการทางการแพทย์โดยเฉพาะเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในบริบทของทางการแพทย์และสาธารณสุข

คำสำคัญ : อนุญาโตตุลาการทางการแพทย์ / อนุญาโตตุลาการ / ข้อพิพาททางการแพทย์

A STUDY ON ARBITRATION MODELS: A CASE OF MEDICAL DISPUTE**SRIRUNG THONGPHAN 5437307 PHPH/M****M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN MEDICAL AND PUBLIC HEALTH LAW
ADMINISTRATION****THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHARDSUMON PRUTIPINYO, Ph.D.
(DERMOGRAPHY), SUTHEE USATHAPORN, D EN D (REGIME 1984) (HONORS),
CHET RATCHADAPANNATHIKUL, Ed.D.(POPULATION EDUCATION),****ABSTRACT**

The objectives of the study on arbitration models: a case of medical dispute, are 1) to study the possibility of using arbitration processes in medical disputes and 2) to propose appropriate models of arbitration to be used in medical disputes. The study was carried out by interviewing 3 participant organizations which are directly involved with the dispute in medical practice

The results of this study can be summarized as follows. Majority of representatives from the hospital management and from a lawyer organization are agreed that arbitration is a good alternative method to be used in the medical dispute. However, representatives from consumer organizations did not agree to employ medical arbitration process without further modifications. These modifications are that health care providers, health care receivers and general public should be educated and know rules and laws governing the arbitration procedures. Medical arbitration institute should be established by law, to provide service in medical disputes, and under the supervision of the bureau of court of justice and the medical council. The medical arbitrators should be respected by parties involved in the dispute, must be impartial, have good morals and ethics. Furthermore, the arbitrator should be a doctor expert in the area of dispute and have knowledge of the laws. A working body of medical arbitrators must be made up of persons with occupation other than medical field who understand medical service and public health issues including individual rights.

In summary, this study suggests that there should be public educations in arbitration process. There should be a clear policy in medical arbitration, in establishing medical arbitration institution, and consider passing laws specific to medical arbitration to provide a clear understanding the role of medical services and public health.

KEY WORDS: MEDICAL ARBITRATOR / ARBITRATOR / MEDICAL DISPUTE

258 pages